

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 6Co/26/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 0019207360
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 04. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Monika Koščová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2022:0019207360.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Moniky Koščovej a sudkýň JUDr. Viktórie Midovej a JUDr. Andrey Galdunovej v spore žalobkyne: W. O. J., N., narodená XX.XX.XXXX, bytom D. XXX, zastúpenej JUDr. Ľubošom Bajuzíkom, advokátom, so sídlom v Humennom, Nám. Slobody 2, proti žalovanému: K. W. J., narodený XX.XX.XXXX, bytom J. XX, zastúpenému JUDr. Tomášom Jakubom, advokátom, so sídlom vo Vranove nad Topľou, M.R.Štefánika 2738/165, o ochranu osobnosti, o odvolaní žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Michalovce zo dňa 07. októbra 2021 sp. zn. 26C/57/2019

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok Okresného súdu Michalovce zo dňa 07. októbra 2021 č. k. 26C/57/2019-166.

Žalovaný má proti žalobkyni nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Michalovce (ďalej len súd prvej inštancie alebo súd) rozsudkom zo dňa 7. októbra 2021 č. k. 26C/57/2019-166 žalobu zamietol (výrok I.), žalovanému priznal nárok na náhradu trov konania vo výške 100 % s tým, že o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením (výrok II.). Zrušil neodkladné opatrenie nariadené uznesením Okresného súdu Michalovce sp. zn. 19C/48/2019 zo dňa 02.07.2019 (výrok III.).

2. Rozhodol tak o žalobe žalobkyne, ktorou sa domáhala uloženia povinnosti žalovanému, aby sa nepribližoval na vzdialenosť menšiu ako 100 m od žalobkyne, kdekoľvek sa bude v priestore nachádzať. Zároveň žiadala priznať aj trovy konania.

3. Žalobkyňa žalobu odôvodnila tým, že manželstvo strán sporu bolo rozvedené, pričom ešte pred rozvodom bola žalobkyňa nútená vyhľadať poradenské centrum Fenestra, nakoľko žalovaný voči nej začal vyvíjať rôzne formy psychického násillia, snažil sa ju izolovať od rodiny, neustále ju provokoval, vulgárne jej nadával pred deťmi, označoval ju za slúžku, obviňoval, zastrášoval a vyhrážal sa jej zabitím. Prstom jej ukazoval miesto odrezávania, spieval jej pesničky o smrti a ukazoval jej aj deťom utajené miesta v lese a hovoril, že sú to také miesta, kde by ich nikto nenašiel. Vyhrážal sa aj zastrelením a pozíciou rúk naznačoval držanie a streľbu zo strelnej zbrane. Nakoľko sa žalovaný vyhrážal ujmu na zdraví jej aj deťom, bola nútená podať návrh na nariadenie neodkladného opatrenia. Všetky skutočnosti dosvedčuje vlastnou výpoveďou, ale aj listinnými dôkazmi. Žalovaný okrem polície zahľcuje aj súdy vyjadreniami a obžalobami plných klamstiev. Týmto konaním ju vyčerpáva fyzicky aj psychicky, aj finančne a časovo. Žalovaný s návrhom nesúhlasil a považoval žalobu za nedôvodnú.

4. Právne vec posúdil podľa ust. § 11, § 13 ods. 1, § 16 Občianskeho zákonníka (ďalej len OZ), § 150 ods. 1 CSP.

5. Súd dospel k záveru, že žaloba nie je dôvodná, nakoľko neboli splnené podmienky pre ochranu osobnosti tak, ako to definuje občiansky zákonník. Súd poukázal na fakt, že žalobkyňa vo svojej žalobe uvádzala, že žalovaný sa jej mal vyhrážať smrťou. V rámci vykonaného dokazovania takýto dôkaz nevyvstal. Dokazovanie nepreukázalo, aby sa žalovaný mal žalobkyni vyhrážať. Navyše súd poukázal aj na rozhodnutie OO PZ Veľké Kapušany ORP-509/VK-MI-2019, v zmysle ktorého bola uznesením vec žalobkyne ako oznamovateľky trestného činu nebezpečného vyhrážania a prečinu nebezpečného prenasledovania odmietnutá. Uvedený záver bol potvrdený Okresnou prokuratúrou Michalovce uznesením č.k. 1Pn 338/19/8807-15 zo dňa 02.09.2019. Ďalej súd poukázal na to, že žalobkyňa predložila pomerne rozsiahle množstvo emailových správ, z ktorých vyplýva vzájomná komunikácia predovšetkým medzi žalobkyňou a žalovaným. Z obsahu týchto správ možno vyvodíť záver, že cieľom žalovaného nebolo obťažovať, či strpčovať život žalobkyni, ale skôr reálny záujem o deti. Žalovaný ako otec maloletých detí má riadne právo zaujímať sa o svoje deti, podieľať sa na ich výchove a starostlivosti. Súd teda otázky žalovaného ako otca detí nevyhodnotil ako nátlak, či obťažovanie žalobkyne. Jednalo sa o legitímne otázky, či požiadavky, ktoré žalobkyňa ako matka musí tolerovať, resp. umožniť realizáciu práv otca detí. Zo správ nevyplývala žiadna vyhrážka, žiadne zlé úmysly. Súd vyhodnotil správy ako reálny záujem otca detí o informácie, resp. o zabezpečenie styku, a to nemožno považovať za zásah do osobnosti.

6. Súd poukázal aj na samotný žalobný návrh (petit). V tejto časti sa stotožnil so žalovaným, že žalobkyňa sa podanou žalobou domáha obmedzenia základného práva žalovaného na slobodu pohybu a pobytu, ktorý zaručuje Ústava SR v čl. 23. Obmedziť toto ústavne zaručené právo možno na základe zákona, ktorým však nie je Občiansky zákonník. Z ust. § 11 až 16 Občianskeho zákonníka nevyplýva možnosť na neurčitú dobu obmedziť fyzickú osobu v práve na slobodu pohybu a nevyplýva to ani z iných civilnoprávných predpisov. Civilný sporový poriadok síce umožňuje súdu uložiť toto obmedzenie v rámci nariadenia neodkladného opatrenia, avšak ide o obmedzenie, ktoré je dočasné a ktoré upravuje pomery účastníkov počas súdneho konania. Trvalý charakter povinnosti, ktorej sa v žalobe domáhala žalobkyňa, možno uložiť len v trestnom konaní, postupom upraveným v Trestnom zákone a v Trestnom poriadku, v súvislosti s uložením sankcie za spáchaný trestný čin.

7. Po citácii ust. § 336 ods. 4 a § 335 ods. 1 CSP zrušil nariadené neodkladné opatrenie Okresného súdu Michalovce sp. zn. 19C/48/2019 zo dňa 02.07.2019 v spojení s uznesením Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 1Co/203/2019 zo dňa 16.10.2019, nakoľko súd žalobu vo veci samej zamietol.

8. O trovách konania rozhodol podľa § 262 ods. 1,2 a § 255 ods. 1 CSP a žalovanému, ktorý bol v konaní plne úspešný, priznal plnú, teda 100 % náhradu trov konania.

9. Proti tomuto rozsudku podala v zákonom v stanovenej lehote odvolanie žalobkyňa z dôvodov podľa obsahu odvolania podľa § 365 ods. 1 písm. b/, h/ CSP a navrhla, aby odvolací súd zmenil napadnutý rozsudok, žalobe vyhovel a zaviazal žalovaného na náhradu trov konania.

10. Žalobkyňa poukázala na to, že napadnutý rozsudok nemá oporu v zákone, ani vo vykonaných dôkazoch, resp. niektoré dôkazy súd vykladal veľmi svojrázne. Rozsudok je nejasný a nepreskúmateľný, ale celkovo tendenčný a v jej neprospech a z doposiaľ zistených dôvodov mimoriadne naklonený v prospech žalovaného. Uviedla, že okrem Občianskeho zákonníka poskytujú ochranu osobnosti aj iné právne predpisy, ako napríklad Ústava Slovenskej republiky, ale aj rôzne medzinárodné dokumenty. Po citácii § 11 OZ uviedla, že z daného ustanovenia vyplýva viacero spoločných zásad, ktoré sú aplikovateľné pre všetky osobnostné práva bez rozdielu, najmä prislúchajú každej fyzickej osobe, majú nehmotný charakter, patria do skupiny absolútnych subjektívnych práv, ktoré pôsobia erga omnes voči všetkým, nepodliehajú výkonu rozhodnutia, vďaka tomu, že majú nemajetkový charakter, nepodliehajú premlčaniu ani preklúzii a ich existencia je výlučne viazaná na existenciu fyzickej osoby, čiže tieto práva zanikajú smrťou. Ochrany subjektívnych práv je možné domáhať sa na súde. Uvedené hodnoty osobnosti sú v Občianskom zákonníku uvedené len príkladmo a občianskoprávna ochrana jednotlivých hodnôt osobnosti fyzickej osoby nie je obmedzená demonštratívnym výpočtom, a preto je možné sem zaradiť aj právo na ochranu osobnej slobody, pseudonymu, rodinného života, svojej podoby, atď.. Pri neoprávnenom zásahu do osobnostných práv fyzickej osoby sa fyzická osoba môže domáhať upustenia od neoprávnených zásahov do práva na ochranu osobnosti, odstránenia následkov týchto neoprávnených zásahov do jej osobnostných práv a primeraného zadostučinenia,

napríklad ospravedlnenia. Právny poriadok umožňuje využiť tieto prostriedky, len pokiaľ neoprávnený zásah smeruje ku niektorej zo zložiek osobnosti človeka, ktoré uvádza ust. § 11 OZ. Nároky z § 13 OZ si môže fyzická osoba uplatňovať, ak existuje subjekt, ktorý zodpovedá za neoprávnený zásah. Nevyžaduje sa žiadna forma zavinenia, či už úmyselné zavinenie alebo zavinenie z nebanlivosti. Na vznik občianskoprávnej sankcie za nemajetkovú ujmu spôsobenú neoprávneným zásahom do osobnosti fyzickej osoby musia byť splnené zákonné predpoklady, a to : 1. existencia zásahu, ktorý vyvolal alebo bol spôsobilý vyvolať ujmu spočívajúcu v porušení alebo ohrození osobnostných práv chránených ust. § 11 OZ, či už slovom, písmom alebo obrazom, 2. neoprávnený (protiprávny) charakter tohto zásahu, čiže konanie, ktoré smeruje proti osobnostnej a mravnostnej integrite osoby, ktoré je objektívne spôsobilé znížiť jej dôstojnosť, vážnosť, či česť, 3. existencia príčinnej súvislosti medzi zásahom a vzniknutou ujmou. Rozhodovanie o sporoch osobnosti prináleží všeobecnému súdnictvu, a to aj napriek tomu, že ide o práva, ktoré sú chránené aj inými normami, nielen OZ. V prípade porušenia, resp. ohrozenia osobnostných práv sa môže osoba v zmysle § 13 OZ domáhať najmä zdržania sa ďalších zásahov (negatívna žaloba). Hmotnoprávnou podmienkou pre podanie žaloby tohto typu je, že neoprávnený zásah trvá, alebo prípadne hrozí jeho pokračovanie alebo opakovanie budúcnosti. Ďalšie spôsoby obrany sú obnovenie pôvodného stavu (reštitučná žaloba) alebo satisfakcia, ale v tomto konkrétnom prípade prichádza do úvahy len negatívna žaloba. Poukázala na to, že bývalý manžel sa viackrát snažil súdnou cestou zrušiť zákaz priblíženia k jej osobe, a to napriek tomu, že tvrdí, že o ňu nemá záujem. Zakaždým pritom použil iný argument. V odvolaní pre krajský súd uviedol, že sa nemôže starať o svoj pozemok, keďže sa nemôže priblížiť ku žalobkyni. Nielenže oklamal súd (pozemok sa nachádza vo väčšej vzdialenosti viac než 150 m od miesta trvalého bydliska žalobkyne), ale posledné dva roky sa o ten pozemok ani nestará, napriek tomu, že mu v tom nikto a nič nebráni. Doložila do spisu aj fotografiu pozemku. Bývalý manžel si je toho vedomý, že sa pozemok nachádza ďalej od ich domu, lebo so svojim autom parkuje bližšie. Ďalší argument bývalého manžela na zrušenie ochrany osoby bol fakt, že mu toto uznesenie bráni v styku s deťmi. Uviedla, že nikdy nebránila v styku žalovanému s vlastnými deťmi (rozhodnutím súdu bol vydaný zákaz styku a deti sa po vyhrážkach otca báli s ním stretávať - rozhodnutie súdu, psychologická správa). V marci 2021 sa so žalovaným na súde dohodla, že po absolvovaní trojmesačného asistovaného styku s deťmi bude mať upravený styk s deťmi. Pri odovzdávaní detí nedochádza k problémom, lebo deti sú odovzdávané starým rodičom a styk od júna 2021 riadne prebieha. Na dôkaz tejto skutočnosti priložila rozsudok Okresného súdu Michalovce sp. zn. 2P/150/2019 zo dňa 19.03.2021. Jej sústavný strach z bývalého manžela, ako aj obavy do budúcnosti sú reálne a nikdy nekonala účelovo. V krízovom centre s deťmi strávila dlhé štyri mesiace bez príjmu, bez rodiny a v strašných podmienkach, pretože v obavách o život a zdravie svoje i detí, musela doslova ujsť z rodinného domu, ktorý je doposiaľ v režime BSM. Pripomenula, že v krízovom centre boli pod drobnohľadom skúsených psychológov a sociálnych pracovníkov, ktorí by sa ani nedali oklamať. Konanie bývalého manžela bolo a je naďalej také, že v nej vzbudzuje obavy o jej život. Napriek zákazu priblíženia ju svojim motorovým vozidlom ohrozil, keď sa na málo frekventovanom mieste odzadu natláčal na ich auto, nerešpektujúc ani zákaz priblíženia a nebral ohľad ani na dieťa v aute. Bývalý manžel využije každú možnosť, keď ich nikto nevidí, aby v nej vyvolával strach a obavu o život. Vďaka nariadeniu neodkladného opatrenia o zákaze priblíženia, mal na to menší priestor a ich život s deťmi sa konečne mohol priblížiť k normálu. Zrušením tohto uznesenia a zamietnutím žaloby sa len otvára priestor pre bývalého manžela, aby pokračoval v tom zastrašovaní, šikanovaní a dokonaní svojich vyhrážok. Týmto rozsudkom ho súd vlastne posmelil, že môže robiť čokoľvek a nič sa mu nestane. Keďže bývalý manžel má trvalé bydlisko 100 km od nej, je vyriešené odovzdávanie a preberanie detí a zákaz priblíženia mu nijakým spôsobom nebráni vo voľnom pohybe a spôsobe, ako to tvrdí on. Odišla zo spoločnej domácnosti 06.03.2018, zanechala tam všetok svoj majetok, osobné veci i kamarátov. Od tejto doby do ich spoločného rodinného domu sa nikdy nevrátila, dokonca nebola ani v okrese Vranov nad Topľou, a to napriek tomu, že ju jej známy a kamaráti viackrát volali, lebo jej strach z bývalého manžela a obava o život sú také veľké. V súdnoznaleckom posudku K.. Q. Q. č. 28/2020 (vo veci OS Michalovce sp. zn. 2P/150/02019) je uvedené, že exmanžel je dependentná osoba a závislá na nej. Ďalej, že v časti svojho výkladu, keď došla reč na ich manželstvo a na ňu, tak veci bagatelizoval a zavádzal. Snažil sa manipulovať s výsledkami psychologického testu, a tak v časti agresivita získal nula bodov, čo je nereálne podľa slov súdnej znalkyne. Podľa jej názoru to jasne svedčí o tom, že si je plne vedomý toho, že sa často správa agresívne. Ďalej je tam uvedené, že bývalý manžel je schopný v niektorých situáciách konať tak, aby presadzoval svoju moc a pocit nadradenosti takým spôsobom, ktorý môže mať deštruktívny charakter na druhú osobu. Súdna znalkyňa uvádza, že žalobkyňa má strach z bývalého manžela, že možné stretnutia s bývalým manželom v jej vyvolávajú úzkosť a strach o život. Na záver spomína tetovanie po ramene exmanžela, ktoré si dal urobiť po rozvode a nesie v sebe

emočne podfarbený jasný odkaz pomsty. Súd rovnako ako polícia a prokuratúra odignoroval dôkazy, ktoré jednoznačne potvrdzovali jej tvrdenia (psychologická správa, správa z Fenestry, správa sociálnej pracovníčky, výpoveď učiteľky MŠ p. D.). Čo sa týka e-mailovej komunikácie, súd nesprávne vyhodnotil túto komunikáciu. Nikdy nešlo totiž o zisťovanie informácií o deťoch, stalo sa to len výnimočne. Išlo o vytváranie tlaku (sťažnosti na ÚPSVaR, pričom tam boli samé klamstvá), kontrolu a slovné útoky (si neschopná, nesvojprávna, pomstychtivá, zákerná, atď.).

11. Taktiež považuje za nelegálne, že jej súd uložil zaplatiť súdne trovy, a preto následne považuje výrok, ktorým má bývalému manželovi zaplatiť 100 % trov za nespravodlivý. Je matkou dvoch detí, samoživiteľka a návrh na súd podala preto, aby sa bránila a chránila. Chce len žiť normálny život, kde sa nemusí báť útokov zo strany bývalého manžela. Nechce žiť v strachu a nechce, aby sa znižovala kvalita jej života. Upriamila pozornosť odvolacieho súdu na to, že krajský súd v uznesení už raz rozhodol o trovách a prisúdil ich jej. Navyiac okresný súd vo svojom uznesení o nariadení neodkladného opatrenia jej dal povinnosť podať návrh na súd vo veci samej do 30 dní, ktorá povinnosť vyplýva aj zo zákona. Pokiaľ ide o ďalšie dôvody zamietnutia žaloby, ktoré uvádza súd v bode 21 odôvodnenia, tak tento výklad je jednak svojrázny a jednak sa súd zrejme nenechal zmiasť platnou právnou úpravou. Pokiaľ súd poukázal na čl. 23 Ústavy, vyložil toto ustanovenie len v prospech žalovaného. Uviedla, že aj ona má rovnaké právo na slobodu pohybu a pobytu a navyiac mimo okruhu 100 m vzdialenosti od jeho osoby. V celom trojrozmernom priestore nie je žiadnym spôsobom táto sloboda žalovaného porušovaná ani ohrozovaná, a ak by sa úmyselne v záujme jej škodiť a ohrozovať ju, nepribližoval k nej pod hranicu 100 m, tak by táto jeho sloboda bola absolútna. Súd sa síce odvoláva na CSP, ale neuvádza, ktoré ustanovenie časovo obmedzuje právo na ochranu osobnosti. Ďalej súd uviedol, že trvalý charakter povinnosti, ktorej sa domáha, je možné uložiť len v trestnom konaní. V tejto časti argumentácie sú nejasné a nepreskúmateľné, pretože súd neuviedol žiadne ustanovenie CSP, TZ ani TP, ani žiadnu skutkovú podstatu z osobitnej časti trestného zákona. Zároveň táto argumentácia svedčí o tendenčnosti odôvodnenia rozhodnutia v prospech žalovaného, pretože súd doslova otrocky vo všetkých týchto troch bodoch nekriticky prevzal len argumentáciu právneho zástupcu žalovaného.

12. Žalovaný vo vyjadrení k odvolaniu žalobkyne uviedol, že z obsahu odvolania je zrejme účelovosť tohto podania, keďže jeho cieľom je len oddialiť právoplatnosť rozsudku súdu prvej inštancie. Žalobkyňa sa v odôvodnení odvolania obmedzila len na všeobecný právny výklad ustanovení OZ o ochrane osobnosti, pričom v texte argumentuje len všeobecnými a nekonkrétnymi tvrdeniami, z ktorých väčšina je pre rozhodnutie veci právne irelevantná. Je pravdou, že sa snažil právnymi prostriedkami dosiahnuť zrušenie uznesenia o neodkladnom opatrení, ktorým mu bolo uložené, aby sa nepribližoval k žalobkyni na vzdialenosť menšiu ako 100 m, avšak nie preto, aby mal záujem o jej osobu. Zrušenia neodkladného opatrenia sa domáhal z dôvodu, aby žalobkyňa nemala priestor na zamedzovanie mu kontaktu s deťmi. V pôvodnom rozsudku bolo jeho právo na styk s deťmi upravené tak, že tieto mal od matky preberať a odovzdávať pred domom, kde býva matka. Matka uvedený zákaz priblíženia sa k jej osobe využívala na marenie jeho práva na stretávanie s deťmi. Odmietala akceptovať aj rodičov žalovaného, ktorí boli ochotní deti v mieste bydliska na stretnutie s ním prevziať a odovzdať, a s ktorými preto mnohokrát márne absolvoval niekoľkohodinovú cestu autom za deťmi. Bol nútený podať na okresný súd návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia o úprave styku s maloletými deťmi, ktoré bolo vedené pod sp. zn. 2Em 1/2021. V predmetnom spore sa nepoužil argument, že mu zákaz priblíženia k žalobkyni bráni obhospodarovať nehnuteľnosť, nachádzajúcu sa v obci Beša. Uvedenú skutočnosť nikde v obsahu napadnutého rozsudku neuvádza ani súd a nijako na ňu preto ani pri rozhodnutí neprihliada. Zákaz styku s maloletými deťmi mu bol uložený opäť len neodkladným opatrením. Tento zákaz platil len do dňa 07.01.2020, kedy bolo predmetné neodkladné opatrenie zrušené uznesením Krajského súdu v Košiciach v konaní vedenom pod sp. zn. 8CoP/317/2019. Bola to sama žalobkyňa, ktorá iniciovala zastavenie tohto konania o zákaz styku, a to späťvzatím návrhu na začatie konania zo dňa 04.02.2020. Zákaz styku s deťmi teda platil len v tomto období 7 mesiacov, pričom následne matka pokračovala v marení jeho stretávania sa s deťmi s poukazom na uložený zákaz priblíženia sa k jej osobe, na vzdialenosť menšiu ako 100 m. Matka s ním uzavrela rodičovskú dohodu o stretávaní sa s deťmi. Je príhodné, že matka toto súdne konanie iniciovala návrhom na zákaz styku s maloletými deťmi, pričom výsledkom konania bolo rozhodnutie o jeho práve stretávať sa s deťmi. Súd jeho právo na styk s deťmi schválil predovšetkým s odvolaním sa na znalecký posudok detskej psychologičky K.. Q. č. 28/2020, ktorým bola jeho osobnosť vykreslená tak, že nemá negatívne vlastnosti, ktoré by ohrozovali jeho deti ani nikoho iného. Odmietol preto účelové a tendenčne nepravdivé hodnotenie záverov tejto znalkyne spôsobom, akým to robí žalobkyňa. Je absurdné, aby si žalobkyňa z kontextu

znaleckého posudku vypracovaného v konaní o výkone rodičovských práv a povinností k maloletým deťom vyberala pojmy, ktoré jej vyhovujú. Pridávala k nim vlastné dojmy a tieto následne v spore o ochrane osobnosti prezentovala ako zistenia znalca z odboru psychológie. Znalkyňa vyslovila záver, že u neho nediagnostikuje dispozície k agresívnemu správaniu, a že neinklinuje k agresívnym činnostiam. Neodkladné opatrenie o zákaze priblíženia sa zasahuje do jeho rodičovských práv, keďže zakaždým musí na stretnutie s deťmi zabezpečiť poverenú osobu, čo obťažuje nielen jeho, ale aj dotyčného. Navyiac sa nemôže zúčastniť rodičovských združení a školských predstavení, besiedok a podobných podujatí, v ktorých vystupujú jeho deti, pretože zakaždým je tam prítomná aj žalobkyňa, ktorá využíva každú príležitosť, aby ho na rodičovských právach obmedzila. Uviedol, že nikdy svoje deti neohrozil motorovým vozidlom alebo iným spôsobom a ani žalobkyňu. Žalobkyňa v priebehu celého sporu o tom nepredložila jediný dôkaz. Stotožnil sa v plnom rozsahu s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, a to aj pre zjavnú nesprávnosť formulovaného petitu, ktorý je nielenže v logickom rozpore s uvádzanými zásahmi do osobnostných práv, ale je zároveň neprípustný, keďže v civilnom spore nemôže byť obmedzený na neurčitý čas slobode pohybu a pobytu. Uviedol, že súd správne vyhodnotil e-mailovú komunikáciu medzi žalovaným a žalobkyňou, z ktorej nijako nevyplýva, aby žalobkyňu zastrášoval, šikanoval alebo sa jej dokonca vyhrážal. Obsahom komunikácie je výkon rodičovských práv a povinností k ich maloletým deťom. Poznamenal, že žalobkyňou predložená e-mailová komunikácia ako príloha odvolania obsahuje opäť len komunikáciu súvisiacu so starostlivosťou o deti a nijako nepreukazuje jej obvinenia zo zasahovania do jej osobnostných práv. Zároveň žalobkyňa tým poukazuje na nové skutočnosti a k tomu predkladá nové dôkazy, čo je v zmysle § 366 CSP neprípustné a odvolací súd na tieto nové skutočnosti a dôkazy nemôže prihliadať. Rovnako neprípustným prostriedkom procesnej obrany sú aj námietky žalobkyne smerujúce k výroku o náhrade trov konania. Pred súdom prvej inštancie sa žalobkyňa nikdy nezmenila o svojich osobných a majetkových pomeroch v tom zmysle, že by na základe nich žiadala, aby jej nebola uložená povinnosť na náhradu trov konania. Len samotná skutočnosť, že je matkou dvoch detí, nezakladá existenciu okolností hodných osobitného zreteľa odôvodňujúcich aplikáciu § 257 CSP. Má teda za to, že súd riadne a dostatočne odôvodnil napadnuté rozhodnutie, a na základe uvedeného navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok potvrdil a priznal mu náhradu trov odvolacieho konania.

13. Vyjadrenie žalovaného bolo žalobkyni doručené dňa 10.01.2022. Ďalšie vyjadrenia v spore doručené neboli.

14. Krajský súd v Košiciach ako odvolací súd (§ 34 Civilného sporového poriadku, ďalej len CSP) prejednal odvolanie žalobkyne ako podané včas oprávnenou osobou proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné, bez nariadenia odvolacieho pojednávania v zmysle ustanovenia § 385 ods. 1 CSP a contrario v rozsahu vyplývajúcom z ustanovenia § 379 a § 380 CSP a z hľadísk uplatnených odvolacích dôvodov (§ 365 ods. 1 písm. b/, h/ CSP) a dospel k záveru, že odvolanie žalobkyne nie je dôvodné.

15. Rozsudok je vo výroku vecne správny, preto ho odvolací súd, v zmysle ustanovenia § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

16. Rozsudok bol verejne vyhlásený na Krajskom súde v Košiciach dňa 5.4.2022 o 9.40 hod. v pojednávacej miestnosti č. dverí 202, 2. poschodie, pričom miesto a čas verejného vyhlásenia rozhodnutia boli zverejnené dňa 22.3.2022 na úradnej tabuli Krajského súdu v Košiciach v zmysle ustanovenia § 219 ods. 1, 3 CSP, § 378 ods. 1 CSP a § 385 ods. 1 CSP a contrario.

17. Žalobkyňa namietala odvolací dôvod podľa ustanovenia § 365 ods. 1 písm. b/ CSP, t. j. že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces a ust. § 365 ods. 1 písm. h/ CSP, t. j. že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

18. Odvolací súd dospel k záveru, že odvolacie dôvody uplatnené žalobkyňou v odvolaní nie sú naplnené.

19. Rozhodnutiu súdu nemožno vytknúť nedostatočné zistenie skutkového stavu, ani že by vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo prednesov sporových strán nevyplývali a ani nevyšli za konania najavo, že by opomenul niektoré rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané, alebo že by v jeho hodnotení dôkazov bol logický rozpor, prípadne, že by výsledok jeho hodnotenia dôkazov nezodpovedal tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z § 192, §

193 a § 205 CSP alebo že by na zistený skutkový stav aplikoval nesprávne zákonné ustanovenia alebo použité zákonné ustanovenia nesprávne vyložil. Rozsudok nie je ani nepreskúmateľný a nebola zistená ani iná vada, ktorá by mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

20. Odvolací súd poukazuje na to, že nepreskúmateľnosť rozsudku v dôsledku jeho nedostatočného odôvodnenia znemožňuje sporovej strane, resp. obmedzuje jej právo uplatniť opravný prostriedok voči skutočným dôvodom súdneho rozhodnutia a tým sa porušuje jej právo na spravodlivé súdne konanie.

21. Preskúmacia činnosť odvolacieho súdu v sebe zahŕňa skúmanie správnosti napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie tak z hmotnoprávneho hľadiska, ako aj postup súdu z hľadiska procesnoprávnych predpisov. Rozhodnutie súdu musí obsahovať úplné a výstižné odôvodnenie, musí obsahovať výklad opodstatnenosti, pravdivosti, zákonnosti a spravodlivosti výroku rozsudku. Súd sa v odôvodnení svojho rozhodnutia musí vysporiadať so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami a jeho myšlienkové pochody musia byť v odôvodnení dostatočne vysvetlené nielen s poukazom na všetky skutočnosti zistené vykonaným dokazovaním, ale tiež s poukazom na právne závery, ktoré prijal. Niet v ňom miesta na dohady a domnienky. Zákom požadované riadne a presvedčivé odôvodnenie písomnej formy rozsudku (§ 220 ods. 2 CSP) je nielen formálnou požiadavkou, ktorou sa má zamedziť vydávaniu obsahovo nezdôvodnených, nepresvedčivých alebo neurčitých a nezrozumiteľných rozsudkov, ale má byť v prvom rade prameňom poznania úvah súdu tak v otázke zisťovania skutkového stavu, ako aj v právnom posúdení veci. Inak povedané, účelom odôvodnenia rozsudku predovšetkým je preukázať správnosť rozsudku a odôvodnenie súčasne musí byť i prostriedkom kontroly správnosti postupu súdu pri vydávaní rozhodnutí v konaní o riadnom, prípadne o mimoriadnom opravnom prostriedku, t. j. musí byť preskúmateľné.

22. Z vyššie uvedeného je zrejmé, že o nepreskúmateľný rozsudok ide vtedy, ak dôvody neobsahuje vôbec alebo sú nezrozumiteľne podané. Odôvodnenie musí byť úplné v tom zmysle, že súd sa vysporiada so všetkými otázkami riešenými v konaní, ktoré sú relevantné z hľadiska rozhodnutia vo veci a odôvodnenie tiež musí byť v súlade s výrokom. Súd rozhodujúci o uplatnenom nároku sa teda musí vysporiadať so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami a jeho závery musia byť dostatočne vysvetlené.

23. Odvolaním napadnutý rozsudok naplňa uvedené náležitosti. Odôvodnenie rozsudku je dostatočné, pretože sa v ňom jasným, právne korektným a zrozumiteľným spôsobom súd vyrovnal so všetkými skutkovými a právnymi skutočnosťami, ktoré sú pre jeho rozhodnutie vo veci podstatné a právne významné. Stranám sporu súd ozrejmil svoje myšlienkové pochody, spôsob hodnotenia dôkazov, zo skutkových zistení vyvodil právne závery takým spôsobom, aby výsledok rozhodovacej činnosti bol jasný, zrozumiteľný a dostatočne odôvodnený a aby strany sporu nemuseli hľadať odpovede na nastolenú problematiku v rovine dohadov a tak, aby sa s prijatými závermi bolo možné stotožniť ako s logickým záverom procesu poznania nielen právnych záverov, ale aj záverov skutkových, z ktorých právne závery vychádzajú. Zároveň podal výklad právneho posúdenia skutkového stavu podľa relevantných hmotnoprávnych zákonných ustanovení. Z týchto dôvodov odvolací súd musí konštatovať, že odôvodnenie napadnutého rozsudku je obhájiteľné, v dôsledku čoho rozsudok nie je nepreskúmateľný.

24. Dôkazom o tom, že napadnutý rozsudok nie je nepreskúmateľný, je samotné odvolanie žalobkyne, v ktorom namieta správnosť právnych záverov súdu prvej inštancie.

25. Súd prvej inštancie vykonal dokazovanie v rozsahu dostatočnom pre úplné zistenie skutkového stavu, vykonanie ďalších dôkazov nebolo potrebné. Vykonané dôkazy vyhodnotil podľa ustanovenia § 191 ods. 1,2 CSP. Z týchto dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam a zo zisteného skutkového stavu vyvodil aj správny právny záver, pričom rozsudok aj náležite odôvodnil, preto odvolací súd jeho rozsudok ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

26. Správne, presvedčivé a zákonu zodpovedajúce sú aj dôvody rozsudku, s ktorými sa odvolací súd stotožňuje a na tieto odkazuje. Ani počas odvolacieho konania nevyšli najavo také skutočnosti, ktoré by odôvodňovali iné rozhodnutie vo veci. Ani odvolacie námietky žalobkyne nemali vplyv na vecnú správnosť rozsudku a nie sú spôsobilé privodiť zmenu napadnutého rozsudku.

27. Odvolací súd sa stotožňuje so záverom súdu prvej inštancie o nedôvodnosti uplatneného nároku a v zhode so súdom prvej inštancie považuje uplatnený nárok za zle zvolený spôsob ochrany práv žalobkyne.

28. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku jednoznačne vyplýva úvaha súdu, na základe ktorej dospel k svojmu záveru s poukazom na zistený skutkový stav a príslušné zákonné ustanovenia, ktoré aplikoval v prejednávanej veci a odôvodnenie rozsudku dáva odpoveď na všetky odvolacie námietky žalobkyne, keďže boli už uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie.

29. Na zdôraznenie vecnej správnosti napadnutého rozsudku a k odvolacím námietkam žalobkyne odvolací súd uvádza nasledovné:

30. Predmetom tohto konania je nárok žalobkyne na ochranu osobnosti, ktorý špecifikovala ako uloženie povinnosti žalovanému nepribližovať sa na vzdialenosť menšiu ako 100 m k žalobkyni, kdekoľvek sa bude v priestore nachádzať.

31. Podľa ust. § 11 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“), fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy.

32. Podľa ust. § 13 ods. 1 OZ, fyzická osoba má právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jeho osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby mu bolo dané primerané zadosťučinenie.

33. Všeobecnou podmienkou uplatnenia ochrany podľa vyššie citovaného ustanovenia je, že ide o závažnejší zásah do psychickej a morálnej integrity osobnosti, ktorý je objektívne spôsobilý fyzickej osobe privodiť ujmu na jednotlivých stránkach osobnosti. Rozlišujeme tieto prostriedky ochrany osobnostných práv: 1. návrh na upustenie od neoprávnených zásahov (negatívna žaloba), 2. návrh na odstránenie následkov už uskutočnených zásahov (reštitučná žaloba), 3. návrh na poskytnutie primeraného zadosťučinenia (satisfakčná žaloba).

34. Uvedené špeciálne prostriedky súdnej ochrany osobnostných práv sa podľa jednotlivých okolností konkrétneho prípadu môžu uplatniť samostatne alebo kumulatívne (ak si to vyžaduje ich účel). Zo žaloby musí byť zrejmé, aký prostriedok právnej ochrany žalobca podáva. Žaloba na upustenie od neoprávnených zásahov do osobnostného práva musí smerovať k zastaveniu ďalšieho rušenia tým, že sa žiada právne zistenie, že zasahujúci subjekt nie je oprávnený na také zásahy, ako aj tým, že sa usiluje o vydanie zákazu ďalšieho rušenia. Žaloba na odstránenie už uskutočnených zásahov má zabezpečiť obnovenie pôvodného stavu, pokiaľ je to ešte vôbec možné. Vzhľadom na charakter porušených práv a charakter zásahov reštitúciu niekedy vôbec nemožno uskutočniť, alebo prichádza do úvahy len v obmedzenom rozsahu; najmä v týchto prípadoch preberá jej funkciu do určitej miery poskytnutie zadosťučinenia. Žaloba na poskytnutie primeraného zadosťučinenia (satisfakčná žaloba) sleduje priznanie satisfakcie občanovi, ktorého osobnostné právo bolo porušené, a to so zreteľom na to, že zásah zvyčajne nemožno odčiniť obnovením pôvodného stavu.

35. Upustenie od neoprávneného zásahu, ktorý sa týka osobnosti občana, možno použiť len vtedy, keď zásah doteraz trvá. Vo výroku rozsudku súdu o povinnosti zdržať sa ďalších zásahov sa neurčuje lehota na plnenie a je vykonateľný už právoplatným uložením tejto povinnosti. Z III (s. 204 až 206).

36. Pokiaľ žalobkyňa zastáva názor, že ňou podaná žaloba je žalobou negatívnou, aj podľa názoru odvolacieho súdu z ňou podanej žaloby nevyplýva, že smeruje k návrhu na zastavenie (upustenie) od neoprávnených zásahov do psychickej a morálnej integrity osobnosti, ktoré sú objektívne spôsobilé fyzickej osobe privodiť ujmu na jednotlivých stránkach osobnosti.

37. Zo žaloby výslovne vyplýva, že sa ňou domáha uloženia zákazu približovať sa k žalobkyni zo strany žalovaného, čo nemožno subsumovať pod návrh na zastavenie alebo upustenie od neoprávnených zásahov.

38. Civilný sporový poriadok umožňuje súdu formou neodkladného opatrenia (§ 325 CSP) uložiť strane sporu, aby sa na určenú vzdialenosť nepribližovala alebo iba obmedzene približovala k osobe, ktorej telesná integrita alebo duševná integrita môže byť jej konaním ohrozená, avšak toto obmedzenie možno nariadiť, iba ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery strán sporu.

39. V prejednávanej spore bolo takéto neodkladné opatrenie nariadené, avšak jeho trvanie bolo obmedzené iba na čas trvania sporu vo veci samej, a to sporu na ochranu osobnosti. V spore na ochranu osobnosti však nemožno túto povinnosť uložiť tak, aby mala trvajúci charakter, a preto bolo potrebné domáhať sa iným spôsobom upustenia od neoprávnených zásahov do integrity osobnosti - žalobkyne.

40. V prejednávanej spore žalobkyňa ako zásah do jej osobnej integrity označila správanie sa žalovaného, ktoré popísala v samotnej žalobe.

41. Odvolací súd na tomto mieste poukazuje na ustanovenia CSP upravujúce, tzv. procesné bremená, a to povinnosť tvrdenia a dôkazu. Breno tvrdenia spočíva v tom, že strana sporu, ktorá má povinnosť tvrdenia, nesie tiež zodpovednosť za to, že sa súd skutočnú potrebnú skutočnosť dozvie. Ak toto bremeno neunesie, prejaví sa to z jeho strany negatívne na výsledku sporu. Dôkazná povinnosť je povinnosť strany sporu označiť dôkazné prostriedky k preukázaniu tvrdných skutočností. Táto spočíva v povinnosti dokazovať skutkové okolnosti predpokladané právnou normou, na základe ktorej strana uplatňuje deklarované právo. Pokiaľ dôkazné bremeno neunesie, prejaví sa to v procesnej rovine v podobe neúspechu v spore. Dôkazné bremeno vždy zaťažuje toho účastníka, ktorý má v konečnej fáze procesu dokázať pravdivosť určitého tvrdenia, ktorým odôvodňuje svoj návrh prednesený súdu.

42. V civilnom procese ďalej platí aj tzv. prejednávací zásada. Vo všeobecnosti podľa tejto zásady je záležitosťou procesných strán, aké predložia skutkové podklady vrátane dôkazov. Tvrdiť skutočnosti rozhodujúce pre posúdenie veci a navrhovať dôkazy tieto skutočnosti podporujúce je tak výlučne vecou strán sporu a každá zo strán nesie procesnú zodpovednosť za to, že svojimi tvrdeniami vnesie do procesu skutkový materiál, ktorý bude v súlade s jej procesnými záujmami. Úspech v spore je možný len za náležitej podpory legitímnosti nároku alebo obrany prostredníctvom dôkazov, ktoré strany predložia. Súd je oprávnený založiť rozhodnutie na skutočnostiach predložených procesnými stranami, a to čo strany nepredložia nemôže brať za základ pre svoje rozhodovanie. Stranám sporu teda hrozí, pri nesplnení dôkaznej povinnosti a pri neunesení dôkazného bremena opierajúc sa o pravidlo „iden este non este aut non probari“ (čo nie je dokázané, neexistuje) nepriaznivé rozhodnutie vo veci samej.

43. Dôkazné bremeno je teda inštitútom procesného práva, ktoré stíha tú stranu, v ktorej záujme je, aby určitá skutočnosť rozhodná podľa hmotného práva a stranou tvrdená, bola v konaní skutočne preukázaná.

44. V danom prípade žalobkyňa uplatňovala nárok na uloženie povinnosti - zákazu žalovanému, aby sa nepribližoval na vzdialenosť menšiu ako 100 m od žalobkyne, kdekoľvek sa bude v priestore nachádzať.

45. Podmienkou uplatnenia ochrany pred neoprávneným zásahom do osobnosti fyzickej osoby podľa ustanovenia § 13 OZ je splnenie hmotnoprávných podmienok: existencia zásahu, ktorý je objektívne spôsobilý vyvolať nemajetkovú ujmu spočívajúcu v porušení alebo len v ohrození osobnosti fyzickej osoby, v jej fyzickej a morálnej jednote (integrite), neoprávnenosť takéhoto zásahu a existencia príčinnej súvislosti.

46. Súd však dospel k záveru, že neboli splnené všetky podmienky pre poskytnutie ochrany (bez ohľadu na skutočnosť, že neboli splnené podmienky na uloženie takejto povinnosti trvalého charakteru).

47. V zmysle vyššie uvedených úvah zaťažovalo dôkazné bremeno žalobkyňu, aby preukázala svoje tvrdenia týkajúce sa konania žalovaného, ktoré zasahuje do jej osobnej integrity.

48. Žalobkyňa v tomto prípade dôkazné bremeno na preukázanie svojich tvrdení neunesla.

49. Odvolací súd v zhode so súdom prvej inštancie zastáva názor, že zo žalobkyňou predloženej rozsiahlej emailovej korešpondencie so žalovaným nevyplýva také správanie či konanie žalovaného, ktoré by bolo spôsobilé zásahu do osobnej integrity žalobkyne. Po oboznámení sa s obsahom uvedenej komunikácie (čl. 14 až 31) odvolací súd konštatuje, že z jej obsahu vyplýva komunikácia ohľadne výkonu rodičovských práv k maloletým deťom. Odvolací súd nezistil, že by tam nebolo zisťovanie informácií o deťoch ale slovné útoky na žalobkyňu, určitý spôsob jej kontroly, alebo že by bol na žalobkyňu dotazmi na zdravotný stav detí, ich potreby a záujmy vytváraný tlak na žalobkyňu.

50. Rovnako takéto konanie nebolo preukázané ani z rozhodnutia OO PZ Veľké Kapušany zo dňa 23.07.2019 sp. zn. ORP-509/VK-MI-2019 ani z rozhodnutia Okresnej prokuratúry Michalovce zo dňa 02.09.2019 sp. zn. 1Pn 338/19/8807-15.

51. Nakoľko nebol splnený prvý hmotnoprávny predpoklad priznania ochrany pred neoprávneným zásahom do osobnosti fyzickej osoby, a to existencia zásahu, ktorý je objektívne spôsobilý vyvolať nemajetkovú ujmu spočívajúcu v porušení alebo len v ohrození osobnosti fyzickej osoby, v jej fyzickej a morálnej jednote (integrite), nebolo dôvodné skúmanie ďalších podmienok pre poskytnutie ochrany (neoprávnenosť takéhoto zásahu a existencia príčinnej súvislosti).

52. K odvolacej námietke žalobkyne, že sa žalovaný viackrát snažil súdnou cestou zrušiť zákaz priblíženia sa k osobe žalobkyne a z rôznych dôvodov, odvolací súd konštatuje, že každá strana sporu má v spore právo využiť všetky právne prostriedky na uplatňovanie a ochranu jej práv, vrátane práva podať opravný prostriedok proti súdnemu rozhodnutiu. Toto právo nemohlo byť upreté ani žalovanému v spore o nariadenie neodkladného opatrenia, tak, ako nebolo upreté žalobkyňi v tomto súdnom spore.

53. Pokiaľ žalobkyňa poukázala na emailovú komunikáciu predloženú spolu s odvolaním, odvolací súd konštatuje, že ide o prostriedok procesného útoku, ktorý nebol uplatnený v konaní pred súdom prvej inštancie, a preto odvolací súd skúmal, či je možné na takýto prostriedok procesného útoku v odvolacom konaní prihliadnuť.

54. Prostriedkami procesného útoku a prostriedkami procesnej obrany sú najmä skutkové tvrdenia, popretie skutkových tvrdení protistrany, návrhy na vykonanie dôkazov, námietky k návrhom protistrany na vykonanie dôkazov a hmotnoprávne námietky (§ 149 CSP).

55. Prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany možno uplatniť najneskôr do vyhlásenia uznesenia, ktorým sa dokazovanie končí (§ 154 CSP).

56. Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak a/ sa týkajú procesných podmienok, b/ sa týkajú vylúčenia sudcov alebo nesprávneho obsadenia súdu, c/ má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo d/ ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie (§ 366 CSP).

57. Ako vyplýva z vyššie citovaných zákonných ustanovení, novoty v odvolacom konaní sú prípustné iba za podmienok ustanovených vyššie citovaným § 366 CSP.

58. Ustanovenie § 366 CSP má základ v koncentrácii konania podľa § 153 a 154 CSP. Prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany sú strany povinné uplatniť včas. Tieto prostriedky nie sú uplatnené včas, ak ich strana mohla predložiť už skôr, ak by konala starostlivo so zreteľom na rýchlosť a hospodárnosť konania. Prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany možno uplatniť najneskôr do vyhlásenia uznesenia, ktorým sa dokazovanie končí. Odvolací súd je viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie, okrem prípadov, ak dokazovanie zopakuje alebo doplní. Podľa § 384 ods. 3 CSP odvolací súd môže doplniť dokazovanie za podmienok uvedených v § 366 CSP.

59. Opravný prostriedok s právom novôt povoľuje subjektu prednášať nové skutočnosti a dôkazy. Uvedené znamená, že odvolací súd je aj počas odvolacieho konania povinný prihliadať na prostriedky procesného útoku a procesnej obrany, ktoré doteraz neboli použité, ale len za splnenia podmienok uvedených v § 366 CSP.

60. V ostatných prípadoch prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany, ktoré strana neuplatnila v konaní pred súdom prvej inštancie, nie je možné uplatniť v odvolacom konaní.

61. Žalobkyňa prvýkrát predložila predmetnú emailovú komunikáciu zo dňa 27.02.2020, 19.04.2021, 01.07.2021, 03.09.2021 až spolu s odvolaním, pričom nepreukázala, že by tieto dôkazy nemohla bez svojej viny uplatniť už v konaní pred súdom prvej inštancie a nejde ani o iný z prípadov uvedených v ust. § 366 pod písm. a/ až c/ CSP.

62. Z vyššie uvedených dôvodov na tento nový prostriedok procesného útoku v odvolacom konaní nebolo možné prihliadnuť.

63. Odvolací súd sa nestotožnil ani s odvolacou námietkou žalobkyne o nesprávnosti výroku o trovách konania.

64. Súd prvej inštancie na rozhodnutie o náhrade trov konania aplikoval ust. § 255 ods. 1 CSP vychádzajúc z úvahy, že žalovaný bol v spore plne úspešný.

65. Podľa ustanovenia § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

66. Zásada úspechu vo veci sa vždy skúma čo do právneho základu veci a čo do výšky priznaného nároku. Uplatní sa tak, že neúspešná strana sporu je povinná nahradiť v spore úspešnej strane preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené trovy konania, ktoré úspešnej strane vznikli.

67. Žalobkyňa sa domáhala aplikácie ust. § 257 CSP, a teda nepriznania náhrady trov konania vzhľadom na existenciu dôvodov hodných osobitného zreteľa, spočívajúcich v osobe strany sporu - žalobkyne.

68. Poukázala na to, že je matkou dvoch detí, samoživiteľkou.

69. V zmysle ust. § 257 CSP výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

70. Vyššie citované zákonné ustanovenie predstavuje odchýlku od zásady zodpovednosti za výsledok (§ 255 CSP) a od zásady za zavinenie (§ 256 ods. 1 CSP).

71. Zákon pre rozhodnutie o nepriznaní náhrady trov konania podľa § 257 CSP vyžaduje kumulatívne splnenie dvoch podmienok: dôvody hodné osobitného zreteľa a výnimočné okolnosti.

72. Dôvody hodné osobitného zreteľa, ani výnimočné okolnosti zákon bližšie nešpecifikuje. Výklad týchto podmienok ponecháva na súdnu prax. V zmysle už ustálenej judikatúry nemožno § 257 CSP považovať za ustanovenie, ktoré by zakladalo voľnú možnosť aplikácie (v zmysle svojvôle), ale ide o ustanovenie, podľa ktorého je súd povinný skúmať, či v prejednávanej veci neexistujú zvláštne okolnosti hodné osobitného zreteľa, na ktoré je potrebné pri stanovení povinnosti nahradiť trovy konania výnimočne prihliadnuť.

73. K dôvodom hodným osobitného zreteľa môže dôjsť vo vzťahu k určitým druhom konania alebo určitej procesnej situácii, tento dôvod je daný charakterom tohto konania alebo charakterom procesnej situácie. Aj tu však treba skúmať, či nejde o výnimku z výnimky, či teda na ponechanie účinkov právnej normy nie sú dané dôvody.

74. K aplikácii ust. § 257 CSP dochádza aj z aspektov sociálnych a okolností hodných osobitného zreteľa sa v takýchto prípadoch môžu vyskytnúť v akomkoľvek sporovom konaní. Pri posudzovaní dôvodov hodných osobitného zreteľa súd prihliada na majetkové, sociálne, osobné, zárobové a iné pomery všetkých strán sporu a všimá si aj okolnosti, ktoré viedli strany k uplatneniu nároku na súde a ich postoj v konaní.

75. Z uvedeného vyplýva, že dôvody hodné osobitného zreteľa spočívajú buď v dôvodoch na strane sporu alebo v okolnostiach prejednávaného sporu.

76. Aplikácia vyššie citovaného zákonného ustanovenia prichádza do úvahy vo výnimočných prípadoch a má slúžiť k odstráneniu neprimeranej tvrdosti.

77. Splnenie podmienok pre aplikáciu ust. § 257 CSP súd skúma ex offa, teda bez návrhu strany sporu, ako to bolo aj v doterajšej praxi, zvlášť vzhľadom na situáciu, že od 01.07.2016 súd rozhoduje o nároku na náhradu trov konania ex offa. Z úradnej povinnosti preto musí skúmať aj prípadné (ne)splnenie podmienok v zmysle ust. § 257 CSP.

78. Vychádzajúc z vyššie uvedeného odvolací súd skúmal, či v danom prípade (nie)sú splnené podmienky v zmysle citovaného ustanovenia § 257 CSP pre nepriznanie náhrady trov sporovej strane, ktorej by inak vznikol nárok na ich náhradu.

79. Odvolací súd nevzhladol žiadne okolnosti prejednávanej veci, ktoré by odôvodňovali nepriznanie náhrady trov konania úspešnému žalovanému.

80. Rovnako odvolací súd nezistil žiadne okolnosti na strane žalobkyne, ktoré by odôvodňovali aplikáciu ust. § 257 CSP z dôvodov na strane žalobkyne.

81. Iba samotná tá skutočnosť, že žalobkyňa je samoživiteľkou a matkou dvoch detí nie je dôvodom pre aplikáciu ust. § 257 CSP. Navyše žalobkyňa neuviedla a ani nepreukázala žiaden iný dôvod (osobné, majetkové a zárobkové pomery), pre ktoré by z hľadiska sociálnych pomerov išlo o výnimočný prípad, kedy by prichádzala do úvahy aplikácia ust. § 257 CSP.

82. Pokiaľ žalobkyňa poukázala na to, že Krajský súd v Košiciach v spore sp. zn. 1Co/203/2019 už raz rozhodol o trovách, odvolací súd poznamenáva, že konanie o nariadenie neodkladného opatrenia, bez konania vo veci samej, predstavuje samostatné konanie. Vzhľadom na skutočnosť, že týmto rozhodnutím odvolacieho súdu sa konanie o nariadenie neodkladného opatrenia skončilo, odvolací súd rozhodol aj o náhrade trov odvolacieho konania, kde žalobkyňa bola úspešná.

83. Predmetom tohto konania je len ochrana osobnosti (bez neodkladného opatrenia), a nakoľko žalobkyňa v spore nebola úspešná, vecne správne rozhodol súd prvej inštancie, ak vyslovil, že žalovaný má nárok voči žalobkyni na náhradu trov konania v plnom rozsahu.

84. Zo všetkých vyššie uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok v zmysle ust. § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil.

85. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 255 ods. 1 CSP a § 262 ods. 1 CSP. V odvolacom konaní bola žalobkyňa neúspešná, nemá preto nárok na náhradu trov odvolacieho konania a vznikla jej povinnosť nahradiť trovy odvolacieho konania úspešnému žalovanému. Odvolací súd preto priznal žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalobkyni v plnom rozsahu, o výške ktorých rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozhodnutia.

86. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 posledná veta CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,

b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,

- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1,2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).